

Björka kyrka

55.6567, 13.6350

Med hjälp av dendrokronologisk undersökning, alltså genom att undersöka årsringarna i det trävirke som används vid bygget, har man kommit fram till att Björka kyrka byggdes i början av 1300-talet, men kyrkan har byggts till och förändrats flera gånger sedan dess. Under senare delen av medeltiden har både kor och långhus försetts med kryssvalv. Men de gamla ursprungliga kalkmålningarna är överkalkade.

På kyrkans vind, över det västra valvet i långhuset, hänger en klocka från 1691.

Kyrkans altartavla är liksom predikstolen och bänkinredningen från 1600-talet. På altartavlan hittar vi bibelord från den danska bibeln.

Äldsta inventariet i kyrkan är processionskrucifixet i koppar, som troligen kommer från en smedja i Lund och är från 1100-talet, alltså äldre än kyrkan. Krucifixet finns dock enbart i kyrkan vid gudstjänst.

Triumfkrucifixet föreställande Jesus på korset med de två rövarena är från 1400-talet. Vid denna tid tillverkade krucifixen vanligen av ek, men Kristusgestalten här i Björka kyrka är i snidad björk. Enligt en gammal anteckning har de båda figurerna som föreställer rövarena tidigare suttit i ett altarskåp men eftersom de är i samma träslag som Kristusfiguren kan det vara så att de hört till krucifixet redan från början.

Rövaren som hänger på Jesu norrsida i kyrkan ångrar sig, och ovanför hans huvud syns en ängel som hämtar hans själ. Även ovanför den andre rövaren har funnits en bild men den är nu borta. Krucifixet deponerades till historiska museet i Lund i början av 1900-talet, men återfördes till kyrkan i samband med en renovering i mitten av 1980-talet. Även träskulpturen föreställande Johannes Döparen som vi finner på den norra långhusväggen har en tid varit förvarad i Lund. På Johannes Döparens bok har en gång legat ett lamm, som är förlorat.

Dopfatet i mässing är från 1698 med motiv i botten föreställande Sankt Göran och draken.

Glasmålningarna i koret skapades på 1960-talet av Franz Mayerisch Hofkunstanstalt i München. Denna firma är den enda utanför Italien som fått förtroende att tillverka glasmålningar till Vatikanen.

Kyrkkistan har enligt en gammal regel från 1680-talet tre lås. Enligt denna regel skulle kyrkoherden ha en nyckel, kyrkvärden den andra och den tredje nyckeln skulle någon ur kyrkorådet ha hand om, och kistan kunde således endast öppnas med dessa tre närvarande.

Orgeln byggdes av Ander Persson i Viken och kom till kyrkan när den nyinvides 1985 efter en stor renovering.

Källor:

Webb: Sjöbo församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Kyrkor i Skåne - en kulturhistoria". Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Folder: "Björka kyrka".